

POVRATAK STRUČNJAKA IZ DIJASPORE

Predstavljamo program povratka stručnjaka u maticu - Brain Gain Program +

Mnogo stanovnika Crne Gore, kao i cjelokupne jugoistočne Evrope, odlazi iz zemlje u potrazi za boljim životom. Veliki broj njih je visokospecijalizovani kadar: naučnici, istraživači, viši rukovodioci, studenti, privučeni atraktivnim mogućnostima za ostvarivanje karijere, boljim uslovima i prihodima. Zadržati stručni kadar i spriječiti *odliv mozgova* postao je osnovni izazov za mnoge zemlje u regionu pa i za Crnu Goru.

Kroz Brain Gain Program+ profesori, asistenti i stručnjaci iz bivše Jugoslavije koji su bilo kada i iz bilo kojeg razloga emigrirali bilo gdje u svijetu, ili su, pak, profesori na nekom od austrijskih univerziteta bez obzira na državljanstvo, imaju mogućnost da se opet, makar i na kratko, vrate u Crnu Goru i održe predavanja na Univerzitetu Crne Gore.

Brain Gain Program+ jedan je od projekata nevladine organizacije World University Service Austria (WUS), koji finansira Austrijska razvojna saradnja (ADC), a koji od 2002.g. realizuju WUS Austria kancelarije u Podgorici, Beogradu, Sarajevu i Prištini.

Posjeta gostujućeg predavača može trajati najmanje nedelju dana do jednog semestra, pri čemu WUS Austria pokriva troškove puta (maksimum 800 eura), kao i honorar koji iznosi 500 eura po nedjelji. Fakultet koji poziva gostujućeg predavača je u obavezi da obezbijedi smještaj. Finansiranje povratka stručnjaka iz inostranstva, i to iz različitih oblasti (posebno deficitarnih), da predaju na našim fakultetima u trajanju od najmanje jedne nedjelje, ima za cilj povezivanje i razmjenu iskustava i znanja stručnjaka iz dijaspore sa profesorima iz Crne Gore.

Prema statističkim podacima iz 2003.g. (objavljenim u Statističkom godišnjaku 2007) ukupan broj crnogorskih građana koji imaju više od 15 godina starosti i koji su napustili zemlju iznosi 42.099, od čega je visokoobrazovanih 2.605. Veliki broj njih živi i radi u SAD-u (850), u Njemačkoj je 284 crnogorskih građana, a u zemljama Evropske unije više od 1.060 građana porijeklom iz Crne Gore. U Austriji boravi 36 visokoobrazovanih državljana Crne Gore.

Dvostruka korist je ostvarena kada se ima u vidu da su predavanja namijenjena prvenstveno studentima Univerziteta Crne Gore.

-Intelektualna elita koja se iselila širom svijeta predstavlja potencijalni resurs socioekonomskog razvoja zemlje

Online prijava za Brain Gain Program+ se može preuzeti sa adrese: <http://www.braingainprogram.org/>. Prijavu popunjava fakultet koji poziva predavača i ona se zajedno sa biografijom gostujućeg profesora predaje kancelariji WUS Austria u Podgorici, i to najmanje tri nedjelje prije predloženog predavanja. Selekciona komisija će ubrzo nakon podnošenja prijave donijeti odluku i obavijestiti kandidate o daljoj proceduri realizacije posjete.

Ivana Živaljević

iz koje potiče. Gubitak ljudskih resursa može biti djelimično nadoknađen privremenim vraćanjem eksperata iz zemlje iz koje potiču. Ovaj način internacionalne razmjene i saradnje ne smatra se samo važnim za razvoj univerziteta, već ima i „brain gain“ efekat. Brain Gain Program+ ima za cilj da dovodi profesore, asistente ili eksperte iz dijaspore, nazad u maticu, pozivajući ih da kao gostujući predavači održe predavanja na Univerzitetu Crne Gore. - kaže za naš časopis Ivana Živaljević, project officer WUS Austria.

Više od 400 gostujućih predavača koristilo je priliku da kroz Brain Gain Program, koji implementiraju sve lokalne kancelarije WUS Austria i to u Podgorici, Beogradu, Sarajevu i Prištini, realizuju svoje posjete u zemljama porijekla. Poziv za prijavljivanje je otvoren do novembra 2010. nakon čega se očekuje produženje projekta i njegova dalja realizacija.